EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 21.3.2022.
COM(2022) 116 final

2022/0081 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije tijekom priprema za 19. sastanak Konferencije stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES CoP19)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje u ime Unije treba zauzeti na 19. sastanku Konferencije stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka u vezi s predviđenim izmjenama dodataka Konvenciji.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka

Cilj je Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka („Konvencija” ili CITES) zaštititi divlje životinje i biljke od pretjeranog iskorištavanja u međunarodnoj trgovini. Konvencija je stupila na snagu 1. srpnja 1975.

Europska unija i sve njezine države članice stranke su Konvencije[1].

2.2. Konferencija stranaka Konvencije

Konferencija stranaka, osnovana u skladu s člankom XI. Konvencije, upravljačko je tijelo Konvencije. Sastaje se svake dvije do tri godine radi preispitivanja provedbe Konvencije. Posebno, za potrebe ovog prijedloga, Konferencija stranaka razmatra i donosi prijedloge za izmjenu popisa ugroženih vrsta životinja i biljaka uključenih u dodatke I. i II. Konvenciji.

2.3. Predviđene odluke Konferencije stranaka

Na 19. sastanku (CoP19), koji će se održati od 14. do 25. studenoga 2022., Konferencija stranaka treba odlučiti o prijedlozima za izmjenu dodataka CITES-u („prijedlozi za uvrštavanje na popis”). Svrha uvrštavanja određenih (skupina) vrsta u dodatke jest pratiti i regulirati (Dodatak II.) ili općenito zabraniti (Dodatak I.) trgovinu tim vrstama.

Kao sastavni dijelovi Konvencije, dodaci su pravno obvezujući. U skladu s člankom XV. stavkom 1. točkom (c) Konvencije, izmjene koje je donijela Konferencija stranaka postaju primjenjive 90 dana nakon završetka Konferencije stranaka.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

U skladu s člankom XV. stavkom 1. Konvencije svaka stranka može predložiti izmjene dodatka I. ili II. za razmatranje na 19. zasjedanju Konferencije stranaka. Tekst predložene izmjene treba dostaviti Tajništvu Konvencije najmanje 150 dana prije sastanka, tj. do 17. lipnja 2022.

Osim toga, u skladu s člankom XVI. Konvencije svaka stranka može s ciljem sprečavanja ili ograničavanja iskorištavanja vrsta za koje utvrdi da podliježu propisima u okviru njezine nadležnosti te da joj je za nadzor trgovine njima potrebna suradnja drugih stranaka Tajništvu dostaviti popis tih vrsta. Iako se takav popis može dostaviti u bilo kojem trenutku, u trećem odlomku Rezolucije 9.25 Konferencije stranaka CITES-a (Rev. CoP18) preporučuje se da stranka koja namjerava uvrstiti određenu vrstu u Dodatak III. o svojoj namjeri obavijesti

[1] Odluka Vijeća (EU) 2015/451 od 6. ožujka 2015. o pristupanju Europske unije Konvenciji o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES), SL L 75, 19.3.2015., str. 1.–3.

Tajništvo najmanje tri mjeseca prije sastanka Konferencije stranaka. Time se osigurava stupanje na snagu istog dana kao i izmjene dodataka I. i II. donesene na sastanku.

Ako budu prihvaćeni, prijedlozi za uvrštavanje na popis mogli bi utjecati na pravila EU-a jer bi podrazumijevali izmjene relevantnog zakonodavstva Unije, posebno Priloga Uredbi Vijeća (EZ) br. 338/97[2], u kojem se trebaju odražavati izmjene dodataka Konvenciji. To bi dovelo do uvođenja ograničenja u trgovini iz EU-a, u EU i unutar EU-a za vrste na koje se te promjene odnose. Dostavljanje popisa u skladu s člankom XVI. Konvencije ima slične pravne učinke.

Stručnjaci iz država članica EU-a i Komisije razmatraju više taksonomskih skupina kako bi utvrdili vrste koje su ugrožene zbog međunarodne trgovine te bi kao takve mogle ispunjavati kriterije za uvrštavanje u jedan od dodataka CITES-u, s ciljem podnošenja prijedloga Unije za uvrštavanje tih vrsta na popis na 19. sastanku Konferencije stranaka ili povodom tog sastanka. Kao rezultat tih razmatranja, u predloženoj Odluci Vijeća navodi se 12 nacrta prijedloga za uključivanje vrsta u Dodatak I. ili II. CITES-u.

Predlaže se prebacivanje jedne vrste (*Cuora galbinifrons*) iz Dodatka II. u Dodatak I. CITES-u u skladu sa zaključkom CITES-ova Odbora za životinje da ta vrsta ispunjava kriterije za uvrštavanje u Dodatak I.[3], kako je utvrđeno u članku II. stavku 1. CITES-a, odnosno da toj vrsti prijeti izumiranje i ugrožava je trgovina.

U još jedanaest prijedloga navodi se da bi pojedine vrste ili skupine vrsta (navedene u višoj taksonomskoj kategoriji) trebalo ponovno uključiti u Dodatak II. CITES-u, u skladu s kriterijima iz članka II. stavka 2. Konvencije i dodatnim smjernicama iz Rezolucije 9.24 Konferencije stranaka (Rev. CoP17). Ta se procjena u svakom od slučajeva temelji na znanstvenoj literaturi i drugim izvorima znanstvenih informacija koji uključuju kategorizaciju vrste prema Crvenom popisu ugroženih vrsta Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN), podacima o trgovini dobivenima iz baze podataka CITES-a o trgovini, ako su dostupni, te informacijama o stanju očuvanosti vrsta i postojećim zaštitnim mjerama za pojedine zemlje.

Ti nacrti prijedloga za uvrštavanje na popis razmotreni su na sastancima Skupine stručnjaka upravnih tijela država članica za CITES i na *ad hoc* sastanku predstavnika znanstvenih tijela država članica za CITES. U skladu s Rezolucijom 9.24 Konferencije stranaka (Rev. CoP17) Komisija se savjetovala i s državama rasprostranjenja vrsta koje se razmatraju za uvrštenje na popis. Komisija je zatražila njihova stajališta o mogućem uvrštenju na popis u skladu s Konvencijom, potaknula ih da podijele relevantne znanstvene informacije i, ako su države rasprostranjenja podržale prijedlog za uvrštenje na popis, pozvala ih da se pridruže EU-u podnošenjem prijedloga Tajništvu. Namjenski sastanci s dionicima iz EU-a i predstavnicima trećih zemalja o mogućim prijedlozima EU-a za uvrštavanje na popis predviđeni su za proljeće 2022.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo

[2] Uredba Vijeća (EZ) br. 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima (SL L 61, 3.3.1997., str. 1.–134.).

[3] Točka 20.3.8. u sažetom zapisniku s 28. sastanka Odbora, održanog 2015., dostupno na https://cites.org/sites/default/files/eng/com/ac/28/E-AC28-SumRec.pdf.

osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojmom „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaćeni su akti koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaćeni su i instrumenti koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[4].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Konferencija stranaka tijelo je osnovano na temelju sporazuma, odnosno CITES-a.

Izmjene dodataka I. i II. CITES-u o kojima treba odlučiti Konferencija stranaka akti su koji proizvode pravne učinke. Budući da su sastavni dio Konvencije, izmijenjeni dodaci bit će obvezujući prema međunarodnom pravu.

Iako za obavijest koja se odnosi na Dodatak III. nije potrebna odluka Konferencije stranaka, primjereno ju je uključiti u ovu Odluku radi dosljednosti, s obzirom na to da izmjene Dodatka III. utječu i na Uredbu Vijeća (EZ) br. 338/97.

Izmjenama dodataka ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Konvencije.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

U pogledu predviđenog akta kojim se istovremeno želi postići više ciljeva ili koji ima više elemenata, koji su neodvojivo povezani, a nijedan nije sporedan u odnosu na druge, materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a iznimno se mora temeljiti na različitim odgovarajućim pravnim osnovama.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Predviđene odluke Konferencije stranaka imaju ciljeve i elemente u području okoliša i trgovine. Ti elementi predviđenog akta neodvojivo su povezani, a nijedan nije sporedan u odnosu na drugi.

Stoga materijalnu pravnu osnovu predložene odluke čine sljedeće odredbe: članak 192. stavak 1. te članak 207. stavak 3. i stavak 4. prvi podstavak.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebali bi biti članak 192. stavak 1. i članak 207. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

[4] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

2022/0081 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije tijekom priprema za 19. sastanak Konferencije stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES CoP19)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. te članak 207. stavak 3. i stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Unija je Odlukom Vijeća (EU) 2015/451 od 6. ožujka 2015.[5] pristupila Konvenciji o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka („Konvencija”), koja je stupila na snagu 1. srpnja 1975.

(2) Na temelju članka XI. stavka 3. Konvencije Konferencija stranaka može, među ostalim, donositi odluke o izmjeni dodataka I. i II. Konvenciji.

(3) Osim toga, u skladu s člankom XVI. Konvencije svaka stranka može s ciljem sprečavanja ili ograničavanja iskorištavanja vrsta za koje utvrdi da podliježu propisima u okviru njezine nadležnosti te da joj je za nadzor trgovine njima potrebna suradnja drugih stranaka Tajništvu dostaviti popis tih vrsta.

(4) Na svojem 19. sastanku, koji će se održati od 14. do 25. studenoga 2022., Konferencija stranaka Konvencije donijet će odluke o prijedlozima za izmjenu dodataka I. i II. CITES-u. Stranke svoje prijedloge moraju dostaviti Tajništvu Konvencije do 17. lipnja 2022.

(5) Iako Konferencija stranaka ne treba donositi odluke u pogledu prijedlogâ za uvrštavanje vrsta u Dodatak III., i te je prijedloge potrebno poslati najmanje tri mjeseca prije sastanka Konferencije stranaka.

(6) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u pogledu prijedlogâ za uvrštavanje na popis koji se podnesu Konferenciji stranaka jer će izmjene dodataka biti obvezujuće za Uniju.

(7) Predloženo stajalište koje treba zauzeti o prijedlozima za uvrštavanje na popis koje će Konferencija stranaka razmatrati temelji se na stručnoj analizi njihove osnovanosti, u skladu s kriterijima utvrđenima u Konvenciji i s obzirom na najbolje dostupne znanstvene dokaze. Ti dokazi podupiru uvrštavanje određenih vrsta navedenih u ovoj odluci na popise kako bi se osiguralo da trgovina predmetnim vrstama ne ugrožava njihov opstanak u divljini,

[5] SL L 75, 19.3.2015., str. 1.–3.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

U Prilogu 1. navode se prijedlozi Unije za izmjene dodataka CITES-u, koje treba donijeti na 19. sastanku Konferencije stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka ili povodom tog sastanka.

Članak 2.

U Prilogu 2. navode se prijedlozi Unije za uključivanje vrsta u Dodatak III. CITES-u povodom 19. sastanka Konferencije stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka ili povodom tog sastanka.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik